

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

dinsdag

11-02-2003

14:30 uur

mardi

11-02-2003

14:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde interpellatie en vraag van	1
- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "tijdskrediet" (nr. 1555)	1
- mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de deeltijdse loopbaanonderbreking en tijdskrediet" (nr. A959)	1
<i>Sprekers: Greta D'hondt, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
<i>Moties</i>	5
Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de werking van de externe diensten voor preventie en bescherming" (nr. A910)	5
<i>Sprekers: Roel Deseyn, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
Vraag van de heer Filip Anthuenis aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de OESO-aanbevelingen inzake aanpak van de werkloosheid" (nr. A939)	8
<i>Sprekers: Filip Anthuenis, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het brugpensioen" (nr. A944)	12
<i>Sprekers: Greta D'hondt, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	

SOMMAIRE

Interpellation et question jointes de	1
- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le crédit-temps" (n° 1555)	1
- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'interruption de carrière à temps partiel et le crédit-temps" (n° A959)	1
<i>Orateurs: Greta D'hondt, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
<i>Motions</i>	5
Question de M. Roel Deseyn à la vice-première ministre et ministre d'Emploi sur "le fonctionnement des services externes de prévention et de protection" (n° A910)	5
<i>Orateurs: Roel Deseyn, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
Question de M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les recommandations de l'OCDE en matière de lutte contre le chômage" (n° A939)	9
<i>Orateurs: Filip Anthuenis, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
Question de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la prépension" (n° A944)	12
<i>Orateurs: Greta D'hondt, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKENCOMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

van

du

DINSDAG 11 FEBRUARI 2003

MARDI 11 FEVRIER 2003

14:30 uur

14:30 heures

De vergadering wordt geopend om 14.37 uur door de heer Joos Wauters, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.37 heures par M. Joos Wauters, président.

De **voorzitter**: Collega's, mevrouw D'hondt stelt op dit moment vragen in een andere commissievergadering. Zij kan dus pas hier zijn als die vragen behandeld zijn. De heer Deseyn heeft telefonisch laten weten dat hij komt. Wij zullen de agenda dus laten aanvangen met de vraag van het eerste parlementslid dat hier binnenkomt. De heer Anthuenis is nu niet aanwezig.

(Mevrouw Greta D'hondt komt de vergaderzaal binnen.)

Mevrouw D'hondt, ik geef u nog wat tijd, want ik weet dat u net uit een andere commissievergadering naar hier komt. Iedereen gaat ervan uit dat interpellaties een lange tijd vergen, zodat de andere collega's nog niet zijn opgedaagd.

01 **Samengevoegde interpellatie en vraag van**

- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "tijdscrediet" (nr. 1555)
- mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de deeltijdse loopbaanonderbreking en tijdscrediet" (nr. A959)

01 **Interpellation et question jointes de**

- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le crédit-temps" (n° 1555)
- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'interruption de carrière à temps partiel et le crédit-temps" (n° A959)

01.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, of het aan de fout ingeschatte tijd van mijn interpellatie ligt dat bepaalde collega's niet aanwezig zijn, weet ik niet. Mijn interpellatie zal echter vrij kort zijn.

Ik denk dat het probleem genoegzaam bekend is. Het gaat namelijk over het feit dat, bij de invoering van het tijdscrediet, de vijf procent drempel – populistisch uitgedrukt – in koppen geteld wordt en niet in arbeidstijd. Mevrouw de minister, dit heeft tot gevolg dat iemand die één vijfde van de arbeidstijd in het tijdscrediet opneemt, op een gelijke manier als iemand die voltijds tijdscrediet opneemt aangerekend wordt op het maximum van 5%. Dit kan tot de situatie leiden dat in een onderneming die 100 werknemers tewerk stelt het maximum van zagezegd 5% al uitgeput is wanneer bijvoorbeeld twee werknemers halftijds tijdscrediet opnemen en drie werknemers één vijfde tijdscrediet opnemen. In arbeidstijd werd er echter slechts één voltijds en drie vijfde arbeidstijd in tijdscrediet opgenomen.

Dit is dus de reden van mijn interpellatie. Mevrouw de minister,

01.01 **Greta D'hondt** (CD&V): Selon la réglementation sur le crédit-temps, 5 pour cent au maximum des travailleurs d'une entreprise ont droit au crédit-temps. Or, il n'est tenu compte que du nombre de travailleurs bénéficiant de ce régime et non pas du volume du temps de travail pour lequel le crédit-temps est demandé. La ministre envisage-t-elle de calculer les 5 pour cent non pas en nombre de travailleurs mais en équivalents à temps plein?

overweegt u om maatregelen te nemen die ertoe zullen leiden dat 5% werkelijk 5% is van het volume aan arbeidstijd? Zal u ook maatregelen nemen zodat het maximum van 5% tijdskrediet niet meer in koppen geteld wordt, maar in voltijdse werknemers of in volume arbeidstijd?

01.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, collega's, eerst en vooral wil ik het hebben over de berekeningswijze van de 5% voor de bepaling van het recht op tijdskrediet.

De situatie, zoals geschetst door mevrouw D'hondt, is correct. Voor de 5%-grens wordt geteld in koppen en niet in voltijdse equivalenten. Dit kan worden betreurd. Deze manier van tellen is nadelig voor aanvragen ter vermindering van prestaties. Dit soort aanvragen komt nochtans het meeste tegemoet aan de behoeften van de werknemers. Die aanvragen passen ook het beste in het werkgelegenheidsbeleid van deze regering. De wijze van tellen maakt echter integraal deel uit van CAO 77bis van de Nationale Arbeidsraad. Derhalve komt het aan de sociale partners toe deze regel te wijzigen.

Het blijft natuurlijk altijd mogelijk om via een sectoriële of ondernemings-CAO de 5%-grens te verhogen. Het probleem van de telling kan ook op die manier worden opgelost. Volgens de laatste stand van zaken waren er op sectorieel niveau veertien paritaire comités die de grens hebben verhoogd. Voor sommige sectoren is deze verhoging selectief, in die zin dat de grens enkel werd verhoogd voor oudere werknemers.

J'en viens à la deuxième question de Mme D'hondt sur la grande différence entre les niveaux d'allocations. Il y a effectivement une différence assez importante d'allocations entre, d'une part, la diminution d'un cinquième dans le régime du crédit-temps et, d'autre part, la réduction d'un quart dans le cadre de l'interruption de carrière.

Dans le système du crédit-temps, l'allocation de base pour une diminution d'un cinquième des prestations s'élève à 127,38 euros par mois. Pour une diminution d'un quart, l'allocation de base est de 80,95 euros. Pour les isolés, la différence peut encore augmenter, étant donné qu'une allocation complémentaire est accordée à l'isolé qui prend une diminution d'un cinquième.

Depuis janvier 2002, date d'entrée en vigueur de la CCT-77bis, qui est la base du système du crédit-temps, la possibilité de prendre une diminution d'un quart a été supprimée. La diminution d'un tiers a également été supprimée, et seules celles d'un cinquième et mi-temps ont été retenues. Vous vous en souviendrez, je l'avais largement expliqué, nous avons introduit cette modification dans un souci de simplification. De plus, force est de constater que les formules de diminution d'un quart et d'un tiers avaient moins de succès. À côté de la suppression de ces formules, les partenaires sociaux ont, certes, prévu des allocations sensiblement plus élevées en cas de diminution d'un cinquième, formule qui méritait d'être encouragée car elle rencontrait la demande des travailleurs pour davantage de temps libre sans pour autant – et c'est ce qui fait la différence – entraîner une perte de contact avec le travail.

01.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Les déclarations de Mme D'hondt sont exactes. La méthode de calcul actuelle porte préjudice aux entreprises et à la politique de l'emploi du gouvernement. Mais elle relève intégralement de la CCT conclue par le Conseil national du travail. Il incombe donc aux partenaires sociaux de modifier les règles. Une autre possibilité consisterait à relever le seuil des 5% par secteur et par entreprise par le biais de CCT. Jusqu'à présent, 14 commissions paritaires ont procédé de la sorte mais, dans certains cas, uniquement pour des catégories bien précises de travailleurs.

Wat de bedragen van de uitkeringen betreft: het verschil tussen enerzijds de vermindering van de prestaties met een vijfde in het stelsel van het tijdskrediet en anderzijds de vermindering met een vierde in het kader van de loopbaanonderbreking is vrij aanzienlijk. In het stelsel van het tijdskrediet is de basisuitkering voor een vermindering van de prestaties met één vijfde 127,38 euro per maand; voor de vermindering met een vierde bedraagt de basisuitkering 80,95 euro.

Sinds januari 2002 werd de mogelijkheid om de prestaties met een vierde en met een derde te verminderen geschrapt. Met het oog op een vereenvoudiging van het stelsel, werden enkel de vermindering met één vijfde en tot een halftijdse betrekking behouden.

Naast de schrapping van die twee formules voorzagen de sociale

Pendant les mois d'été 2001, les modifications qui allaient prendre effet en 2002 ont été communiquées, entre autres par les syndicats, aux travailleurs qui se trouvaient alors dans l'une des formules de diminution de carrière à temps partiel où ils avaient l'opportunité, s'ils le désiraient, de demander une prolongation de leur régime, en cours de réduction des prestations à temps partiel, ou de passer par exemple d'une diminution d'un quart de l'allocation plus faible qu'ils avaient alors à une diminution d'un cinquième. Les personnes qui, à ce moment-là, ont explicitement ou implicitement opté pour le maintien de leur diminution d'un quart savaient que leurs allocations ne seraient pas augmentées. Pour les travailleurs qui relèvent du régime du secteur privé, il y en avait seulement 980, en novembre 2002, qui se trouvaient dans un régime de diminution d'un tiers. L'année d'avant, il y en avait encore 1402. De plus, une grande partie de ces 980 travailleurs restants ne sont pas vraiment des travailleurs du secteur privé mais plutôt des travailleurs contractuels des pouvoirs publics, qui n'ont même pas droit à des primes plus élevées en cas de diminution d'un cinquième dans le cadre du crédit-temps, étant entendu qu'ils ne relèvent pas du champ d'application de la Convention collective de travail 77bis.

La situation décrite par Mme D'hondt se limite effectivement – même si tout travailleur a son importance – à quelques centaines de travailleurs dont la plupart, en outre, ont opté implicitement ou explicitement pour un maintien dans le régime de la diminution d'un quart, étant donné qu'à l'époque c'est volontairement qu'ils n'ont pas demandé de passer au cinquième.

partners in beduidend hogere uitkeringen voor een vermindering van de prestaties met een vijfde, een formule die tegemoetkwam aan de wensen van de werknemers.

In de loop van de zomer van 2001 werden de werknemers die werkzaam waren in een van de bestaande stelsels van vermindering van de arbeidsprestaties onder meer door de vakbonden op de hoogte gebracht van de wijzigingen die in 2002 zouden worden doorgevoerd. Wie er toen uitdrukkelijk of stilzwijgend voor gekozen heeft de vermindering met een vierde te behouden, wist dat het bedrag van de uitkering niet zou worden verhoogd.

In november 2002 gold slechts voor 980 werknemers uit de privé-sector een regeling voor een vermindering van de arbeidsprestaties met een derde. Een groot aantal onder hen zijn bovendien contractuelen in overheidsdienst, die geen recht hebben op hogere premies in geval van vermindering van de arbeidsprestaties met een vijfde in het kader van het tijdskrediet, want ze vallen niet onder de bepalingen van CAO 77bis.

Slechts enkele honderden werknemers verkeren dus in de door u beschreven situatie. Ze hebben impliciet of uitdrukkelijk geopteerd voor het behoud van de regeling voor de vermindering van de arbeidsprestaties met een vierde.

01.03 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, ik had op mijn vraag al een antwoord gekregen nog vóór ik ze had gesteld, maar dat is geen probleem.

Mevrouw de minister, ik wil vandaag niet het debat aangaan of het nu al of niet een goede zaak was dat men in het tijdskrediet de mogelijkheid om één vierde te onderbreken niet heeft aangehouden. Het heeft het voordeel van de vereenvoudiging. Als men maar een paar formules overhoudt, is het uiteraard eenvoudiger. De toekomst zal uitwijzen of het goed is of niet.

01.03 Greta D'hondt (CD&V): J'ai obtenu une réponse à ma question avant même de l'avoir posée!

Ce n'est pas le moment de mener un débat sur l'opportunité de supprimer l'interruption de carrière dite d'un quart-temps. Comme l'a dit la ministre, le crédit-temps partiel est avantageux en ce qu'il

U hebt voor 100% gelijk – dat is trouwens ook al gedeeltelijk een repliek op uw antwoord op de interpellatie – dat die vormen van deeltijds tijdskrediet – of het nu één vijfde, één vierde of de helft is – het grote voordeel bieden dat de betrokken werknemers de binding met het werk behouden en de evolutie in het productieproces, de nieuwe technologieën en dergelijke van dag tot dag kunnen volgen. Op dat gebied is het een goede zaak en dat betwist ik niet. Dat kan echter evengoed met één vierde als met één vijfde worden gerealiseerd.

Mevrouw de minister, waarover het mij vooral ging is dat, als men beslist één vierde niet meer tot de toekomstmogelijkheden te laten behoren, ik daarvoor nog respect kan opbrengen. Het lijkt mij echter niet billijk dat niet werd voorzien in een overgangperiode opdat de mensen in het één-vierdesysteem zouden kunnen blijven tot het einde van de door hen aangevraagde periode. Zij krijgen nu een lagere vergoeding dan degenen die hun loopbaan met één vijfde onderbreken. Het was billijker geweest indien men bij wijze van overgangsmaatregel die één vierde had laten uitdoven met een vergoeding die minstens het equivalent was van wat degenen met één vijfde in het nieuwe stelsel ontvangen. Maar goed, het is nu zo niet.

Wat de interpellatie betreft, ik zou mij kunnen verheugen over het feit dat wij samen betreuren dat hier in koppen wordt geteld en niet in arbeidstijd of in volume.

U weet dat mijn respect voor resultaten van sociaal overleg vrij groot is, om niet te zeggen zeer groot, behalve wanneer het gaat over gemiste kansen. Ik denk, en ik heb dat nog gezegd, dat als wij de activiteitsgraad in ons land willen verhogen – ik vind dat dit moet gebeuren – dit maar zal kunnen wanneer wij mensen ook de gelegenheid geven om gedurende hun volledige loopbaan arbeid, gezin, zorg, inzet en blijvend leren met elkaar te combineren. Dit was natuurlijk niet de geest van wat werd beoogd door een grens van 5% toe te kennen. Dat was eigenlijk 5% van de werknemers, gerekend in fulltime equivalenten. Ik heb nog gezegd, bij het totstandkomen van het tijdskrediet, dat de sociale partners zich daar vergist hebben. Daarover aarzel ik niet.

Wanneer men de methode van tijdskredietopname bekijkt – zoals u zelf in uw antwoord zei, mevrouw de minister, heeft dit blijkbaar het meeste succes en misschien moeten wij die viervijfde regeling en andere deeltijdse regelingen aanmoedigen – dan blijkt dat er in werkelijkheid een vermindering is van het volume aan uren dat in tijdskrediet kan worden genomen, ten overstaan van wat vroeger soms kon in een andere regeling. Toen ging het over 1 of 2%, en niet 5%, maar aangezien in arbeids- of urenvolume werd geteld, bracht dit soms meer op dan de 5% koppen van nu.

Mijn respect voor de sociale partners is groot, maar als zij zich vergissen denk ik dat de politiek hen een signaal moet geven. Ik zal dus ook een motie indienen. Het is geen motie die aan de regering vraagt om boven het hoofd de sociale partners te springen, maar het is een motie die de regering vraagt alles in het werk te stellen, en dat kan heel veel zijn, om de 5% in arbeidstijd te laten uitdrukken, in plaats van in aantal werknemers.

permet au travailleur concerné de conserver un lien avec sa vie professionnelle. Et le travailleur jouit de cet avantage quelle que soit la forme de son interruption de carrière: un quart ou un cinquième-temps. Toutefois, il serait équitable de prévoir une période transitoire pour les personnes qui avaient déjà demandé une interruption de carrière d'un quart-temps de manière à leur permettre de bénéficier des indemnités d'interruption de carrière majorées.

En ce qui concerne mon interpellation, je déplore, à l'instar de la ministre, que l'on compte le nombre de travailleurs au lieu de mesurer le volume de travail. Il s'agit en l'occurrence d'une occasion manquée pour la concertation sociale.

L'augmentation du taux d'activité ne pourra être envisagée qu'à partir du moment où on offrira au travailleur la possibilité de combiner travail, vie privée et cours de perfectionnement pendant toute sa carrière. Ce n'est pas en fixant un plafond de 5% de travailleurs que l'on parviendra à concrétiser cet objectif.

Par rapport à l'ancien système, le volume d'heures qui peuvent être prises dans le cadre du crédit-temps a baissé. Il est vrai qu'autrefois on ne pouvait prendre qu'un ou deux pour cent mais, au total, cela représentait parfois davantage que 5% des travailleurs.

Je déposerai une motion recommandant au gouvernement d'exprimer la norme de 5% en temps de travail et non en nombre de travailleurs.

01.04 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, que Mme D'hondt le veuille ou non, je ne peux dépasser le souhait des partenaires sociaux. Nous avons pourtant ouvert la porte plus grande. Dans l'accord interprofessionnel, ils nous ont invités à aller le plus loin possible.

En dehors de l'interruption de carrière qui connaît encore de très beaux jours, le crédit-temps augmente, mois après mois, de manière très importante. J'ai sous les yeux les chiffres de décembre 2002: 11.637 personnes en crédit-temps complet, ce qui correspond à une augmentation de 828 unités depuis le mois précédent; En 4/5ème temps: 27.337 personnes, c'est-à-dire un petit millier de plus qu'en novembre. Cela montre que cette formule, même si on n'a pas suffisamment ouvert la porte à mon sens mais c'était le choix des partenaires sociaux, connaît un succès qui ne se dément pas. Il s'agit là vraiment d'une montée en puissance.

01.04 Minister Laurette Onkelinx: Naast de loopbaanonderbreking kent ook het tijdskrediet meer en meer succes. In vergelijking met november was er in december 2002 voor het tijdskrediet, wat de voltijdse werknemers betreft, een stijging met 828 eenheden en maakten 11.637 personen er gebruik van. Voor de werknemers met 4/5 prestaties was er in december 2002 een stijging met ongeveer 1000 eenheden en maakten 27.337 personen gebruik van het stelsel.

Moties Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Greta D'hondt en door de heer Roel Deseyn en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Greta D'hondt
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid,
verzoekt de regering
alles in het werk te stellen om het recht van werknemers op tijdskrediet om te vormen, zodat per onderneming 5% van de totale arbeidstijd door de werknemers kan opgenomen worden als tijdskrediet in plaats van 5% van het aantal werknemers."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Greta D'hondt et par M. Roel Deseyn et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de Mme Greta D'hondt
et la réponse de la vice-première ministre et ministre de l'Emploi,
demande au gouvernement
de tout mettre en œuvre pour aménager le droit des travailleurs au crédit-temps, de manière telle que, par entreprise, 5% du temps de travail total accompli par les travailleurs puissent être pris sous la forme de crédit-temps là où il est question actuellement de 5% des travailleurs."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Filip Anthuenis, Jean-Marc Delizée en Joos Wauters en mevrouw Pierrette Cahay-André.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Filip Anthuenis, Jean-Marc Delizée et Joos Wauters et Mme Pierrette Cahay-André.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Roel Deseyn aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de werking van de externe diensten voor preventie en bescherming" (nr. A910)

02 Question de M. Roel Deseyn à la vice-première ministre et ministre d'Emploi sur "le fonctionnement des services externes de prévention et de protection" (n° A910)

02.01 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, enkele weken geleden heb ik u al enkele vragen gesteld over de werking en de erkenning van de externe diensten voor preventie en bescherming. Bij nalezing van het antwoord en bij nader onderzoek heb ik nog een aantal aanvullende elementen die ik u vandaag wou voorleggen. In artikel 19 van het koninklijk besluit van 1998 waarin een aantal zaken met betrekking tot de organisatie van de diensten worden geregeld, staat uitdrukkelijk vermeld dat de externe diensten moeten bestaan uit twee afdelingen, een afdeling risicobeheersing en een afdeling medisch toezicht. Nu, de interbedrijfsgeneeskundige diensten zoals die bestonden konden zich omvormen tot externe diensten. Dat was goed. Ook zij zouden de twee componenten, zijnde risicobeheersing en medisch toezicht moeten uitbouwen. We merken dat enkele van die interbedrijfsgeneeskundige diensten zoals ze vroeger optraden hebben nagelaten om tot een volwaardige afdeling belast met risicobeheersing te komen hoewel deze eigenlijk op papier ook bij de vroegere interbedrijfsgeneeskundige diensten bestonden. Het is toch een probleem dat zij wat de praktijk betreft niet conform het koninklijk besluit hebben gehandeld.

Bovendien moesten alle externe diensten na vier jaar activiteit een rapport voorleggen waaruit blijkt dat zij werken volgens de principes van de integrale kwaliteitszorg. Intussen zijn de diensten reeds langer actief en is er nog steeds geen omschrijving van wat die principes dan wel zijn. Er zou een ontwerp van koninklijk besluit zijn dat bepaalt dat alle diensten die sedert 1 januari 2003 zijn erkend moeten werken volgens de ISO 9001-norm. Alles wijst erop dat hier heel veel vertraging mee gemoeid is. Op het terrein is er minstens een sfeer van onduidelijkheid. Men kan zich bovendien terecht afvragen of de controle op de werking van de externe diensten wel optimaal is. Er zijn een aantal principes wat de kwaliteitszorg betreft. Niemand wist goed wat die principes waren. Wij denken nu dat het de ISO 9000-norm is zoals in het ontwerp van koninklijk besluit zou zijn gestipuleerd. Wij hebben daar echter ook geen volledige duidelijkheid over. Op het terrein kunnen wij die misschien moeilijk garanderen als er geen gerichte controlemechanismen worden opgezet.

Vandaar na een schets van de problematiek enkele actuele vragen. Kunt u als verantwoordelijk minister bevestigen dat bepaalde externe diensten die vroeger interbedrijfsgeneeskundige diensten waren geen volwaardige afdeling risicobeheersing hebben uitgebouwd? Is daar enige controle op? Als die feiten al dan niet bekend zijn, wordt er dan systematisch gecontroleerd of de twee luiken zijn uitgewerkt? Als er een probleem is, wordt daar dan rekening mee gehouden bij de verdere erkenning van de externe dienst? Dan kom ik specifiek bij de principes van kwaliteitszorg. Gaat het inderdaad om de ISO 9001-norm? Hebben alle externe diensten al een verslag ingediend met betrekking tot integrale kwaliteitszorg? Met welke parameters hebben zij dat gedaan als het nu pas bij koninklijk besluit zou geregeld worden? Worden zowel het indienen als de inhoud van de rapporten gecontroleerd? Speelt dit een rol bij de evaluatie en de nieuwe erkenning? Is dat nu al gebeurd voor het verleden? Wat zal de systematischer aanpak zijn in de toekomst? In

02.01 Roel Deseyn (CD&V): Les services externes de prévention et de protection doivent comporter une section de gestion des risques et une section chargée de la surveillance médicale. Or, de nombreux services inter-entreprises qui se sont convertis en services externes ne disposent pas, dans la pratique, de section de gestion des risques.

En outre, tous les services externes doivent démontrer dans un rapport, après un délai de quatre ans, qu'ils adhèrent aux principes de la politique de qualité intégrale mais ces principes restent quelque peu confus. Un projet d'arrêté royal prévoit que les services agréés à partir du 1er mars devront travailler conformément à la norme ISO-9001, ce qui prouve le retard.

La ministre est-elle en mesure de confirmer que de nombreux services inter-entreprises ne disposent pas de section de gestion des risques? Cet élément fait-il l'objet d'un contrôle quelconque? En est-il tenu compte lors de l'octroi de l'agrément?

S'agit-il effectivement de la norme ISO-9001? Qu'en est-il du rapport que les services doivent introduire? Fait-il l'objet d'un contrôle? En est-il tenu compte lors du renouvellement de l'agrément?

Aux dires de la ministre, un seul service n'aurait pas obtenu l'agrément mais, selon mes informations, il s'agit de deux services. Pour l'un d'entre eux, un agrément provisoire serait mis au point. L'arrêté ministériel du 3 janvier 2003 n'est pas clair à ce sujet. Mon information est-elle exacte? Pourquoi l'agrément a-t-il été refusé? Pourquoi un agrément provisoire n'est-il possible que

uw antwoord op mijn vorige mondelinge vraag gaf u te kennen dat een dienst geen erkenning zou hebben genoten. Als we de zaken in detail bekijken, merken we dat er twee diensten zijn die geen erkenning zouden hebben gekregen, met de nuance dat er voor één dienst een tijdelijke erkenning zou worden uitgewerkt. Het ministerieel besluit waarvan sprake in uw antwoord en dat tot stand is gekomen op de dag van de vraag zelf, schept daar ook geen volledige duidelijkheid in. Vandaar dat ik graag wat aanvullende informatie had gehad rond dit thema. Kunt u als minister bevestigen dat er voor één van de twee diensten die de erkenning niet heeft gekregen een tijdelijke erkenning is gekomen? Op basis van welke criteria is dat gebeurd? Binnen welk wettelijk kader? Waarom heeft de ene een tijdelijke erkenning gekregen? Waarom kan de tijdelijke erkenning voor de ene wel en voor de andere dienst niet? Welke zijn de voorwaarden en de modaliteiten? Wanneer verschijnt het ministerieel besluit over de erkenning van de externe diensten zodat het voor de volledige sector duidelijk is wie er kan optreden en wie volledig conform de gestelde wettelijke bepalingen kan handelen?

02.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, collega's, met toepassing van artikel 40 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, gewijzigd door artikel 24 van het koninklijk besluit van 20 februari 2002, werden de aanvragen tot hernieuwing van de erkenning van die diensten onderzocht door de met het toezicht belaste ambtenaren, met name de inspecteurs van de medische inspectie van de administratie van de arbeidshygiëne en geneeskunde van mijn FOD.

Ter gelegenheid van dit onderzoek werd inderdaad vastgesteld dat de afdeling risicobeheersing van de diensten nog niet genoeg ontwikkeld was en nog verder dient uitgebouwd te worden. Bij het toesturen van de ministeriële besluiten tot hernieuwing van de erkenning aan de diensten werd hun een begeleidend schrijven meegestuurd waarin een aantal opmerkingen werden geformuleerd met betrekking tot een aantal tekortkomingen die werden vastgesteld en die zij dienen te verhelpen binnen een zo kort mogelijke termijn.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat u aanhaalt zal aan een nieuwe externe dienst voor preventie, die voor het eerst een erkenning wil verwerven vanaf het jaar 2003, de verplichting opleggen om dadelijk te werken volgens de ISO 9001-normen. De externe diensten wiens erkenning dit jaar werd hernieuwd, zullen verder de principes van het niet anders omschreven integraal kwaliteitsbeheer toepassen tot wanneer hun erkenning afloopt, namelijk tot 31 december 2007.

Le projet d'arrêté royal relatif aux services externes de prévention a fixé un délai de quatre ans, durant lequel les services externes de prévention agréés au 1er janvier 2000 doivent être en mesure de fournir un document dont il ressort qu'ils appliquent un système de gestion intégrale de la qualité. Cette échéance se termine donc le 31 décembre 2003.

Les services d'inspection, dans le cadre de leurs actions de suivi du fonctionnement des services externes, veilleront tout particulièrement dès cette année à ce que ces obligations soient rencontrées parce qu'il reste peu de temps pour être en ordre. Ces rapports sur le fonctionnement des systèmes "qualité" seront à la

pour un seul service? Quelles sont les modalités de cet agrément provisoire?

Quand l'arrêté ministériel relatif à l'agrément des services externes sera-t-il publié?

02.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: En effet, la section de gestion des risques n'est pas encore suffisamment développée. Lors de l'envoi des arrêtés ministériels aux services externes, une lettre demandant d'y remédier aussi rapidement que possible a été jointe.

Le projet d'arrêté royal évoqué par M. Deseyn contraindra de nouveaux services à travailler dans le respect des normes ISO-9001. Les services externes qui ont déjà vu renouveler leur agrément cette année doivent appliquer, jusqu'en 2007, le système -décrit de la même manière- de gestion de la qualité intégrale.

Volgens het door u vermelde ontwerp van koninklijk besluit zal men onmiddellijk volgens de ISO-norm 9001 moeten werken. Het ontwerp van koninklijk besluit over de externe preventiediensten bepaalt dat binnen een termijn van vier jaar een document dient te worden overgemaakt waaruit blijkt dat ze een systeem van integraal kwaliteitsbeheer toepassen. De inspectiediensten

disposition de la commission de suivi des services externes.

Vos informations relatives aux services externes, dont l'agrément n'a pas été renouvelé en même temps que les autres, appellent deux précisions.

Dans le premier cas, l'agrément n'a pu être accordé parce que le demandeur ne satisfaisait pas à une condition substantielle, à savoir que sa section de surveillance médicale ne disposait pas des agréments communautaires requis. Aucun agrément provisoire n'a été accordé, la réglementation ne permettant d'ailleurs pas une telle mesure. Le demandeur peut évidemment poursuivre ses activités en qualité de service interne, pour lequel aucun agrément fédéral n'est requis. Il lui a par ailleurs été rappelé qu'il lui appartenait, en attendant de régulariser entièrement sa situation, de prendre toute mesure utile en vue d'éviter qu'une rupture de la continuité des soins ne porte préjudice aux travailleurs dont il assurait précédemment la surveillance de santé.

Dans le second cas que vous avez cité, la commission d'agrément a émis un avis favorable sous la réserve que la section de gestion des risques se trouvait dépourvue d'une direction sous la responsabilité d'un conseiller en prévention répondant à toutes les conditions requises. Le recrutement nécessaire ayant été réalisé, ce service est à présent en mesure de recevoir l'agrément dont la délivrance avait dû être différée.

L'arrêté ministériel du 3 janvier 2003 portant sur le renouvellement des agréments des services externes pour la prévention et la protection du travail a été publié au Moniteur belge du 21 janvier 2003, en page 2004.

Les agréments ont été renouvelés pour une période de cinq ans, prenant cours le 1er janvier 2003 et se terminant le 31 décembre 2007.

02.03 Roel Deseyn (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor de vele verhelderende elementen in uw antwoord.

U zegt zelf dat de risicobeheersing nog niet op punt stond. Het is goed dat de lat dan even hoog wordt gelegd voor alle externe diensten. Ik heb de indruk dat het nu die richting uitgaat. U merkt dat de vraag dan ook zeker relevant was. In het verleden was immers een probleem gerezen voor de vele diensten die werkzaam waren. Dat was niet in het minst zo voor de principes van de integrale kwaliteitszorg. U zegt dat u nu voor de nieuwe, te erkennen diensten met de kwaliteitsnorm ISO 9001 gaat werken. Vroeger moest men louter voldoen aan de principes van de integrale kwaliteitszorg. Dat zorgde voor nogal wat onduidelijkheid. Het is ook duidelijk gebleken dat die principes in het afgelopen jaar op het terrein maar weinig werkzaam waren.

Voor de niet-erkende diensten wil ik u danken voor de opheldering. Het is goed dat alle spelers op het veld ook weten waaraan zich te houden. Als er geen erkenning is of er rijzen problemen, is het goed dat men deze ook in de andere diensten kan oplossen.

Het incident is gesloten.

zullen erop toezien dat deze verplichtingen worden nageleefd.

Ik kom tot de externe diensten waarvan de erkenning niet op hetzelfde ogenblik werd vernieuwd als voor de andere. In het eerste geval werd de erkenning niet toegekend omdat de afdeling medisch toezicht van de aanvrager niet beschikte over de vereiste erkenningen van de Gemeenschap. De aanvrager kan zijn werkzaamheden voortzetten als interne dienst, waarvoor geen federale erkenning vereist is. Hij is verplicht de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de continuïteit van de zorgverlening niet in het gedrang komt en dat de werknemers die hij volgde daar niet het slachtoffer van worden. In het tweede geval was de erkenning onderworpen aan de indienstneming van een preventieadviseur aan het hoofd van de afdeling risicobeheer. Die dienst kan nu de erkenning krijgen.

Het ministerieel besluit houdende vernieuwing van de erkenningen werd gepubliceerd en de erkenningen werden voor vijf jaar vernieuwd.

02.03 Roel Deseyn (CD&V): La gestion des risques n'était pas encore au point. Il faut donc se féliciter de ce que les objectifs à atteindre soient identiques partout et que les nouveaux services travaillent selon la norme de qualité ISO 9001.

En ce qui concerne les services non agréés, il convient que tous les acteurs sachent à quoi s'en tenir. Les problèmes éventuels pourront également être résolus par d'autres services.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Filip Anthuenis aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de OESO-aanbevelingen inzake aanpak van de werkloosheid" (nr. A939)

03 Question de M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les recommandations de l'OCDE en matière de lutte contre le chômage" (n° A939)

03.01 **Filip Anthuenis** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in haar jongste tweejaarlijks rapport krijgt België goede punten van de OESO – een onafhankelijk orgaan – voor het begrotingswerk en de fiscale hervorming. Pijnpunt in de ogen van de OESO blijft ons werkloosheidsbeleid. Het rapport heeft vooral aandacht voor de Waalse en de Brusselse problemen.

03.01 **Filip Anthuenis** (VLD): L'OCDE attribue de bonnes notes à la Belgique pour ses efforts sur le plan du budget et sa réforme fiscale. Notre politique en matière d'emploi demeure cependant un point névralgique.

03.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, monsieur Anthuenis, ce n'est pas tout à fait correct. Avez-vous lu ce qu'ils disent exactement?

03.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Dat klopt niet helemaal. Eerst feliciteren ze ons, en pas daarna gewagen ze van enkele minpunten.

03.03 **Filip Anthuenis** (VLD): Bien sûr.

03.04 **Laurette Onkelinx**, ministre: Ils nous félicitent mais émettent quelques points noirs. Mais....

03.05 **Filip Anthuenis** (VLD): Kunt u dat laatste nog eens herhalen, mevrouw de minister?

03.06 Minister **Laurette Onkelinx**: De OESO heeft ons gefeliciteerd maar er zijn een aantal zwakke punten.

03.07 **Filip Anthuenis** (VLD): Dat is precies wat ik gezegd heb, mevrouw de minister.

België krijgt goede punten – de bons points! – voor het begrotingswerk en de fiscale hervorming. Er zijn nog enkele zwarte punten. Pijnpunt in de ogen van de OESO blijft het werkloosheidsbeleid.

03.08 **Laurette Onkelinx**, ministre: C'est comme s'ils avaient dit: "Vous avez donné de bons médicaments, mais vous n'avez pas été jusqu'au bout, vous auriez dû tuer le malade!" C'est ainsi que nous l'avons interprété.

03.08 **Laurette Onkelinx**, ministre: Het was alsof ze ons hadden gezegd: "U heeft wel de juiste geneesmiddelen toegediend maar u bent niet tot het uiterste gegaan, en u heeft de patiënt niet gedood".

De **voorzitter**: Ik dacht dat de heer Anthuenis nog doorging over deze voormiddag, want hij had het nog over organen en dergelijke.

03.09 **Filip Anthuenis** (VLD): Mevrouw de minister is niet op de hoogte van de problematiek in Lokeren.

03.09 **Filip Anthuenis** (VLD): Selon l'OCDE, il faut à l'avenir contrôler plus sévèrement la volonté de travailler, et les allocations doivent être limitées dans le temps. Actuellement, une

Ik ga verder, want ik was eigenlijk een vraag aan het stellen. Het rapport van de minister heeft vooral aandacht voor de Waalse en Brusselse arbeidsmarkt. Om de hoge werkloosheidscijfers terug te

dringen, moeten er volgens de OESO strengere controles komen op de arbeidsbereidheid van werklozen en moeten de werkloosheidsuitkeringen in de tijd worden beperkt.

Het tweede element – beperken in de tijd – komt regelmatig terug in OESO-rapporten. Het mag duidelijk zijn dat België echter voor een ander beleid heeft geopteerd, dat voorziet in een mogelijke schorsing wegens langdurige werkloosheid, die eerst wordt getoetst aan het inkomen van het betrokken huishouden. De problematiek van de controles op de arbeidsmarkt en arbeidsbereidheid daarentegen is vooral tijdens deze legislatuur herhaaldelijk aan bod gekomen, ook in deze commissie. Desondanks is er tot nu toe weinig of niets veranderd.

De OESO blijft hameren op maatregelen om ouderen langer aan het werk te houden. De OESO kiest voor radicale ingrepen, zoals een eind maken aan het statuut van de oudere werknemers en het schrappen van elke toeslag op de werkloosheidsvergoeding. De soepele uittreding van ouderen – onder meer via deeltijds tijdskrediet – moedigt de OESO aan. De OESO is een onafhankelijk orgaan. Ik meen toch dat wij naar aanleiding van dit rapport enkele vragen mogen stellen in de commissie voor de Sociale Zaken.

Ten eerste, mevrouw de minister, welke conclusies trekt u uit dit OESO-rapport, dat alweer de vinger op de wonde van de gebrekkige controles op de arbeidsbereidheid van werkzoekenden legt?

Ten tweede, zal u onder druk van het OESO-rapport maatregelen nemen om die controle op de arbeidsbereidheid in alle delen van het land met een voldoende intensiteit en gestrengheid te laten gebeuren?

Ten derde, welke concrete maatregelen zal u nemen ten aanzien van het beleid voor oudere werknemers en werkzoekenden, naar aanleiding van dat rapport?

Ten vierde, wat is het concrete effect, tot nu toe, van de maatregelen waardoor 50 tot 54-jarige werklozen zich niet langer kunnen laten vrijstellen als werkzoekende?

03.10 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, en ce qui concerne le contrôle de la disponibilité des chômeurs, je pense que l'OCDE n'a pas pris en compte la réponse très détaillée que j'avais donnée à M. Anthuenis lors de son interpellation.

Si l'OCDE avait entendu mes arguments, je pense que nous n'aurions plus eu la remarque qui a été inscrite pour la Belgique.

Pour ce qui concerne les pièges à l'emploi que constitue le niveau des allocations de chômage par rapport au salaire, encore une remarque de l'OCDE, nous ne sommes pas d'accord avec l'OCDE. Notre volonté n'est pas d'avoir une cohorte de chômeurs pauvres mais des chômeurs qui peuvent vivre dans la dignité, grâce à une revalorisation du salaire minimum. Nous l'avons fait à deux reprises, en tentant d'avoir une pression suffisante entre le niveau des allocations de chômage et le salaire minimum. Croyez que si les disponibilités budgétaires le permettaient, je n'hésiterais pas à soulever une troisième vague d'augmentation du salaire minimum.

suspension éventuelle est d'abord évaluée en fonction du revenu du ménage. En ce qui concerne la vérification de la volonté de travailler, rien n'a changé au cours de cette législature.

L'OCDE préconise de faire travailler les aînés plus longtemps, souhaite qu'il soit mis fin au statut des travailleurs âgés et demande la suppression de la majoration de l'allocation de chômage.

Quelles conclusions la ministre tire-t-elle de ce rapport? Prendra-t-elle des mesures pour renforcer les contrôles? Quelles mesures adoptera-t-elle à l'égard des travailleurs âgés?

Quel est l'effet concret de la mesure par laquelle les personnes sans emploi de 50 à 54 ans ne peuvent plus être considérées comme n'étant plus demandeurs d'emploi?

03.10 Minister **Laurette Onkelinx**: De OESO heeft blijkbaar geen rekening gehouden met mijn zeer gedetailleerd antwoord. Indien zij dat wel had gedaan, zou ze die opmerking ten aanzien van België niet hebben geformuleerd.

Wat de werkloosheidsval betreft, ingevolge de verhouding tussen de hoogte van de werkloosheidsuitkeringen en het loon, zijn we het niet eens met de OESO. Wij willen geen massa arme werklozen, maar we willen wel een voldoende druk uitoefenen en daarbij een

Ce n'est pas possible pour le moment. C'est par cette voie, et non en diminuant les chiffres du chômage ou en augmentant ceux de la pauvreté, que nous pouvions réussir notre politique, en conformité avec les objectifs de Lisbonne.

Pour ce qui concerne le retrait du marché du travail des travailleurs âgés, c'est notre faiblesse, on ne fait que le dire et le répéter. Ce problème n'est pas facile à solutionner. Je saisis cette occasion pour vous rappeler qu'il ne suffit pas de prendre des mesures. Encore faut-il qu'elles soient appliquées. Nous avons instauré toute une série d'incitants, sur lesquels les entreprises prennent très peu appui. Des exemples avaient fait l'unanimité en commission, notamment le fonds pour les conditions de travail des travailleurs plus âgés ou le système du compagnonnage. Ce sont des systèmes intéressants mais ils n'arrivent pas à effacer l'assise culturelle dans laquelle nagent toujours la plupart de nos partenaires sociaux pour ce qui concerne les travailleurs plus âgés.

Par contre, nous avons pris d'autres types de mesures nettement plus impératives. Tout d'abord, l'OCDE constate que nous avons pris des mesures allant dans la bonne direction. Un projet de loi a été entièrement consacré à l'augmentation du taux d'emploi des travailleurs plus âgés. Les dernières dispositions auront certainement des effets, comme par exemple l'outplacement qui aura, je l'espère, un effet positif.

Nous avons aussi travaillé sur l'inscription des chômeurs âgés comme demandeurs d'emploi. Cela produit-il ses effets? Oui. Depuis le mois de juin 2002, leur nombre n'a pas cessé de diminuer. Entre juin et décembre, on a constaté une diminution de près de 3%, ce qui n'est pas mince.

Quant au nombre des prépensions, il ne cesse de diminuer et c'est un phénomène que j'observe depuis que je suis en fonction. Cela étant dit, le nombre de prépensions reste évidemment fort tributaire de la conjoncture économique. En effet, on constate que l'entrée dans la prépension des moins de 58 ans est plus importante que celle des plus de 58 ans. Autrement dit, la prépension conventionnelle diminue sans cesse alors que la prépension imposée pour cause de difficultés ou de restructuration de l'entreprise augmente proportionnellement par rapport au reste. Cela démontre que le système de prépension est de moins en moins un système choisi et de plus en plus un système imposé par la conjoncture économique, ce que nous devons prendre en compte.

Je rencontre journalièrement des entreprises, surtout dans la conjoncture défavorable actuelle. Hier encore, le gouvernement fédéral a rencontré Arcelor mais nous avons aussi rencontré d'autres partenaires. A chaque fois, c'est la même chose: l'entreprise veut restructurer et demande de limiter la casse sociale en commençant par un système de prépension. Vous avez beau leur chanter que cela n'est pas bien, que culturellement il faut changer les choses, d'accord, mais en période de difficultés et de restructuration, c'est un discours qui passe difficilement.

L'OCDE le dit, nous sommes sur la bonne voie mais je crois que ce sera long pour casser la situation dans laquelle nous sommes plongés. On va encore tenter d'agir au niveau de la loi-programme

voldoende verschil behouden tussen de werkloosheidsuitkeringen en het minimumloon. Indien dat budgettair haalbaar was zou ik wat graag een derde verhoging van het minimumloon doorvoeren; het is echter niet door de werkloosheidsuitkeringen te verminderen dat we de doelstellingen van Lissabon zullen halen.

De uitstap uit de arbeidsmarkt van oudere werknemers blijft ons grootste probleem. Wij hebben stimulerende maatregelen genomen, maar de bedrijven maken daar erg weinig gebruik van. De voorgestelde maatregelen zijn onvoldoende om een mentaliteitswijziging door te voeren bij de sociale partners.

Wij hebben dan ook dwingender maatregelen genomen.

De OESO stelt vast dat wij in de goede richting evolueren. Wij hopen dat maatregelen als *outplacement* ook vruchten zullen afwerpen.

We hebben ook maatregelen getroffen op het stuk van de inschrijving van oudere werklozen als werkzoekende. Sinds juni 2002 is hun aantal gestaag gedaald.

Ook het aantal brugpensioneerden blijft dalen, maar hier blijft de economische conjunctuur een zeer belangrijke factor. Het aandeel van de 58-plussers in de brugpensioenaanvragen is kleiner dan dat van de mensen beneden de 58 jaar. Het brugpensioen wordt in toenemende mate opgelegd door de economische conjunctuur. Bedrijven die willen herstructureren, maken graag gebruik van deze regeling om de sociale puinhoop te beperken. Je mag hun nog zo de op de Europese Raad van Lissabon gevraagde mentaliteitswijziging inpraten, je spreekt voor

mais essayer de donner des signaux pour les 60/65 ans, cela ne sert à rien. Notre problème commence à 45 ans. Pour les 45/55 ans, si on peut déjà renforcer considérablement le maintien à l'emploi, on pourra durablement changer les très mauvais chiffres en notre possession. Je reconnais que le point est noir et que nous connaissons des difficultés, malgré nos efforts pour en sortir.

dovemansoren : als er geherstructureerd moet worden, hebben ze er geen oren naar.

We zullen nogmaals proberen iets te doen via de programmawet, maar het heeft geen zin signalen af te geven aan het adres van de 60/65-jarigen. Je moet de 40/45-jarigen als doelgroep nemen, om ervoor te zorgen dat ze aan de slag blijven en om zo de cijfers op te vijzelen. Ik verheer u niet dat dat geen sinecure is.

03.11 Filip Anthuenis (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik wil nog heel kort repliceren.

De **voorzitter**: Bent u door het antwoord overtuigd?

03.12 Filip Anthuenis (VLD): Ik ben niet echt overtuigd. De minister en ik zullen er waarschijnlijk nooit uitgeraken. Arbeidsbereidheid toetsen lijkt mij immers toch nog altijd een wezenlijk probleem. Wij hebben dat zelf al aan de minister gevraagd. Wij stellen echter vast dat ook een onafhankelijk orgaan – de OESO – die vraag al herhaalde malen heeft gesteld. Daar wringt dus toch nog altijd het schoentje.

03.12 Filip Anthuenis (VLD): La vérification de la volonté de travailler demeure un réel problème, qu'envisage également l'OCDE.

Ik heb nog een kleine opmerking. U doelt op Arcelor en een aantal andere, grote bedrijven. In die bedrijven is de druk groot om de mensen op brugpensioenen te laten gaan op 52-jarige leeftijd. Ik kan begrijpen dat het, wanneer men minister is, niet eenvoudig is. Er zijn echter ook vele, kleinere bedrijven die met hetzelfde probleem worden geconfronteerd. Een aantal mensen in die bedrijven worden werkloos en kunnen niet op 52-jarige leeftijd op brugpensioenen gaan. Ik denk dat wij als overheid op dat vlak toch een taak hebben. Wij moeten ook die mensen op een gelijke basis behandelen. Dat wil niet zeggen dat ze allemaal op 52-jarige leeftijd op brugpensioenen moeten gaan, mijnheer de voorzitter, laat dat duidelijk zijn. Ik denk echter dat het toch het overwegen waard is om die kwestie enigszins objectiever te benaderen.

Les grandes entreprises font l'objet de pressions pour offrir la prépension aux travailleurs âgés de 52 ans. Les petites entreprises sont confrontées à des problèmes similaires, mais n'ont pas la possibilité d'accorder la prépension à 52 ans. Il conviendrait de définir une approche objective à cet égard.

Dat was heel kort wat ik over deze zaak nog te zeggen had.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het brugpensioen" (nr. A944)

04 Question de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la prépension" (n° A944)

04.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, toen ik vorige week ook onderstreepte dat de hervorming van de personenbelasting niet alle fiscale discriminaties weggewerkt heeft en dat er ten aanzien van bruggepensioneerden-nieuw stelsel, dit wil zeggen met ingang van januari 2004, een nieuwe discriminatie

04.01 Greta D'hondt (CD&V): Contrairement à ce que prétend le gouvernement, la loi du 10 août 2001 sur la réforme de l'impôt des personnes physiques n'a pas mis

ingevoerd werd, waren de reacties nogal verschillend.

De eerste reactie via de media, want men heeft natuurlijk mij niet gebeld, kwam van minister Reynders. Hij zei dat dit inderdaad een maatregel was om de aantrekkelijkheid van het brugpensioen te verminderen. De reactie van minister Vande Lanotte was dat het omwille van budgettaire redenen was. Ik moet zeggen dat ik de reactie die ik tenminste in de media kon lezen van u, nog het meest apprecieerde. U zei dat u het liever anders had gezien, maar het maakt deel uit van een geheel pakket van zaken die moesten worden geregeld. Daar is nog verder op ingegaan.

Ik moet dan eerlijk zeggen dat ik meer dan op mijn eer getrapt was toen de tweede reactie was dat die beweringen leugenachtig waren. Ik kan zeer goed aanvaarden dat ik mis ben en dat mijn berekeningen niet kloppen en daar wil ik dan graag over discussiëren. Als men echter zegt dat het leugenachtig is, dan ben ik – op zijn Vlaams gezegd – in mijn wiek geschoten. Volgens de gegevens waarover ik beschik is dit dus niet leugenachtig maar spijtig genoeg de waarheid. Het zal zeker de waarheid zijn omdat ik ook vernomen heb dat de PS ook in zijn verkiezingsprogramma zal zetten dat dit één van de zaken is die moeten worden rechtgetrokken. Ik moet zeggen dat we daar een gelijkaardig punt van maken in ons verkiezingsprogramma, en het zal niet het enige punt zijn mijnheer Delizée. We zullen aan elkaar daar een bondgenoot hebben mijnheer Delizée, want we zullen dat er ook inschrijven.

Het is inderdaad zo dat bruggepensioneerden-nieuw systeem, onderdelen van de belastingshervorming niet krijgen die andere categorieën wel krijgen. Het is niet alleen het feit dat het er niet eenvoudiger op geworden is na de zaken die we geprobeerd hebben bij de administratieve vereenvoudiging, maar we krijgen nu in de categorie bruggepensioneerden de oude bruggepensioneerden van voor 1987, de huidige bruggepensioneerden en we krijgen nu nog een nieuwe lichter bruggepensioneerden. Dit maakt de zaken niet gemakkelijker.

Voor grote ondernemingen die moeten sluiten of zware herstructureringen moeten doorvoeren, riskeren we in de groep van getroffen werknemers twee categorieën te zullen hebben. Het zal u heel goed bekend zijn dat er bij grote herstructureringen mensen zijn die heel dicht bij de leeftijd van het brugpensioen zitten, maar die leeftijd eigenlijk niet hebben. Wij weten dat er dan wachtlijsten gecreëerd worden en oplossingen gezocht worden. Dat betekent dat wanneer die oplossing er komt na 1 januari 2004 die mensen er financieel anders zullen voorstaan dan degenen die de leeftijd hadden en die nog in 2003 kunnen vertrekken zijn. Dit maakt natuurlijk het al zo precaire sociale klimaat bij dergelijke zware sociale problemen van sluitingen of herstructureringen er niet gemakkelijker op.

Op het terrein waar men weet dat men dit jaar met zo een zware reorganisatie te maken zal hebben, is men toch heel erg alert en zegt men dat er nog een probleem bijkomt naast al degene die men al heeft in die gevallen.

Men moet mij zeggen wanneer ik verkeerd zou zijn. Ik zal dit

fin à toutes les discriminations fiscales. Au contraire, puisqu'elle en a ajouté une. Plusieurs membres du gouvernement ont déjà réagi de diverses manières à mon accusation mais la pire réaction a consisté à dire que mes propos étaient mensongers.

La vérité est malheureusement que dans le nouveau système, les prépensionnés et les chômeurs ne tirent pas les mêmes avantages de la réforme fiscale que les autres groupes cibles. Il en résulte des disparités importantes entre les différentes catégories de prépensionnés antérieures et postérieures à la réforme et cette situation ne manquera pas d'exercer une influence néfaste sur le climat social lors des fermetures d'entreprises. A compter de 2005, les abattements fiscaux seront en effet calculés par conjoint au lieu de l'être pour les deux conjoints, sauf dans le cas des prépensionnés et des chômeurs. En outre, les prépensionnés et les chômeurs mariés seront exclus du bénéfice de l'exonération fiscale effective qui est prévue à l'article 154 du Code des impôts sur les revenus. Et enfin, l'on a abandonné la réduction fiscale sur la partie des revenus de remplacement qui revient à l'autre conjoint par l'effet du quotient conjugal.

La ministre défend la prépension comme instrument permettant d'éviter les drames sociaux. La grande majorité des prépensionnés n'ont en effet pas choisi d'être mis à la prépension, mais y ont été contraints à la suite d'une restructuration ou de la fermeture de la société qui les employait.

Pourquoi donc ne pas accorder à ce groupe et aux chômeurs les mêmes avantages qu'aux autres?

trouwens ook aan minister Reynders vragen. Toch is het volgens mij geen leugen dat in principe de belastingverminderingen vanaf het aanslagjaar 2005 gezien de belastinghervorming berekend worden per echtgenoot in plaats van – zoals dat tot nu toe het geval was – voor beide echtgenoten samen. Dat is de nieuwe regel, behalve voor die nieuwe bruggepensioneerden en voor de werkloosheidsvergoedingen.

Het tweede punt is dat de gehuwden uitgesloten blijven van een feitelijke belastingvrijstelling zoals die voorzien is in artikel 154 van het Wetboek voor de Inkomstenbelasting. Vooral voor nieuwe bruggepensioneerden en werkloosheidsvergoedingen, zijn de nadelen voor de gehuwden enorm groot. Ik heb dat eens uitgerekend en ik denk niet dat ik mis ben.

Een derde zaak is dat de belastingvermindering voor vervangingsinkomen vervalt op het deel ingevolge het huwelijksquotiënt dat overgaat naar de echtgenoot.

Mevrouw de minister, ik heb dat uitgewerkt in een heel aantal voorbeelden. De conclusie van de zaak is de volgende – de technische kant laat ik over aan minister Reynders. Ik weet dat u, zoals u daarnet nog hebt bewezen in uw antwoord aan collega Anthuenis, een verdedigster bent van het instrument van brugpensioen, vooral in die omstandigheden waarin er anders sociale drama's zouden gebeuren. U hebt daarnet ook gezegd, zoals blijkt uit de maandelijkse statistieken, dat de brugpensioenen steeds meer gebruikt worden voor reorganisaties, sluitingen van ondernemingen en dergelijke. Het gaat dus niet zozeer meer om een brugpensioen dat op 58 jaar ingaat. Dat soort van brugpensioenen vermindert in aantal. De bruggepensioneerden zijn werknemers die "op zijn" of niet meer mee kunnen, maar op jongere leeftijd heeft men veeleer met reorganisaties en sluitingen te maken. Dan kan u in een belastinghervorming de voordelen toch niet aan die categorie van mensen weigeren. De meeste bruggepensioneerden vragen namelijk niet om een brugpensioen. De overgrote meerderheid bruggepensioneerden zijn mensen die afgedankt worden om de redenen die ik daarnet aangehaald heb. Ik vind het dan ook heel erg dat die mensen op die manier rechten worden ontzegd die aan andere categorieën van de bevolking wel worden toegekend, precies alsof zij dat niet verdienen of hen iets wordt aangewreven. Hiermee kan ik alleszins niet akkoord gaan.

Mevrouw de minister, ik stel deze vraag aan u, die behoort tot de verdedigers van het stelsel van brugpensioenen.

Wat zijn de motieven voor deze regeringsbeslissing, om aan bruggepensioneerden – overigens ook aan andere werklozen – niet toe te kennen wat aan andere bevolkingscategorieën wel toegekend werd door de belastinghervorming?

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je pense que si Mme D'hondt me pose cette question, ce n'est pas tellement en ma qualité de ministre responsable de l'Emploi, elle l'a d'ailleurs affirmé entre les lignes, c'est pour voir quel est mon avis, politiquement, par rapport à cela.

Je vous dirais d'abord que cette organisation syndicale s'est focalisée

04.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Het is duidelijk dat mevrouw D'Hondt mij die vraag stelt om mijn politieke mening in deze te kennen. Ik herinner eraan dat het ACV zich op het probleem van de bruggepensioneerden

pour ce qui concerne les prépensionnés. Je peux signaler que l'absence de "décumul" en matière fiscale concernera tous les bénéficiaires d'une allocation de chômage, excepté les chômeurs âgés de 58 ans et plus. Donc on aurait d'ailleurs pu élargir la contestation, je l'aurais d'autant plus comprise.

La CSC a parlé des prépensionnés, pas des allocataires sociaux au sens large.

Deuxièmement, c'est connu, depuis août 2001, cela a fait l'objet d'une législation pour laquelle il y a eu des discussions et un vote.

Troisièmement, comme préalable, je dirais qu'il y a quand même eu des calculs précis effectués par l'administration du Budget. Il y a d'ailleurs un site "begroting.be", vous l'avez certainement consulté, qui démontre qu'à revenu imposable inchangé, un prépensionné marié verra la pression fiscale sur son revenu du travail fortement réduite entre 1999 et 2004, et ce, malgré la non-application de la mesure de décumul. Il y a toute une série d'exemples qui sont mentionnés sur le site du ministre du Budget, je n'y reviendrai pas.

Je vous dirais que, comme d'habitude, tout étant un compromis, je ne peux pas toujours dire que c'était la réforme fiscale de mes rêves et que je n'aurais pas fait autrement si j'avais moi-même eu la possibilité de l'écrire. Mais j'ai l'habitude de m'inscrire dans une cohérence de gouvernement et donc, cette cohérence fait que la réforme est telle qu'elle est actuellement.

Une réforme fiscale est toujours réalisée pour évoluer.

04.03 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, ik stel de vraag heel bewust ook aan u als minister van Werkgelegenheid omdat u beter dan wie ook weet dat het instrument van het brugpensioen in ons land een zeer belangrijk gegeven is in het realiseren van oplossingen en het behouden van een sereen sociaal klimaat op momenten dat ondernemingen moeten herstructureren of dat wij met sluitingen worden geconfronteerd. Mochten wij dit instrument niet hebben, dan zouden wij in het verleden en ook vandaag al veel zwaardere stormen hebben meegemaakt dan nu.

Mevrouw de minister, ik apprecieer het niet – ik zal dat ook met de heren Reynders en Vande Lanotte bespreken – dat men zegt dat bruggepensioneerden vanaf 1999 ook een vermindering hebben gekregen omdat zij ook andere belastinghervormingen hebben kunnen genieten, zoals de indexatie van de schalen, de bijzondere solidariteitsbijdrage enzovoort. Daarvan hebben de andere werknemers ook kunnen genieten. Men moet dat nu niet als argument aanhalen. Ik erken en apprecieer dat, maar dat heeft iedereen gekregen. Ik klaag nu aan dat men met veel poeha een andere fase in de belastinghervorming aankondigt en zonder wegende argumenten categorieën daarvan uitsluit, namelijk degenen die moeten leven van een werkloosheidsvergoeding – behalve de vijftigplussers – en de bruggepensioneerden. Dat klaag ik aan. Ik heb niets gezegd over de vorige fase van de belastinghervorming. Ik heb het over deze fase. Het doet mij denken, mevrouw de minister – excuseer mij voor de uitdrukking – aan kinderen die aanschuiven voor de troon van Sinterklaas omdat iedereen een cadeau gaat krijgen. Als het aan mij is, zijn er geen cadeaus meer, maar ze

heeft geconcentreerd. Het feit dat er inzake fiscale aangelegenheden geen decumulatie bestaat, geldt voor alle werklozen behalve de oudere. Bovendien bestaat dit probleem sedert augustus 2001. Ten slotte blijkt uit nauwkeurige berekeningen van de begrotingsadministratie dat de fiscale druk voor een gehuwde bruggepensioneerde tussen 1999 en 2004 zal dalen, en dit ondanks de niet-toepassing van de decumulatieregel.

Omdat elk regeerakkoord uitdraait op een compromis, beantwoordt ook dit niet helemaal aan de belastinghervorming die ik in gedachten had. De coherentie wil dat de belastinghervorming is zoals ze er momenteel uitziet, maar elke hervorming wordt doorgevoerd om telkens weer te evolueren!

04.03 Greta D'hondt (CD&V): La prépension est un instrument important pour le maintien d'un climat social serein dans le contexte de fermetures et de restructurations. Je tenais seulement à dénoncer le fait que le gouvernement exclut certains groupes de cette phase de la réforme fiscale, sans arguments solides à faire valoir.

zeggen dat ik drie jaar geleden een lappenpop heb gekregen waarmee ik nog een beetje moet spelen. Van die zaken word ik heel lastig.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.29 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.29 heures.*